
Sally Rooney, irlandesa, és novel·lista i l'autora de *Converses entre amics* (La Magrana, 2022), *Gent normal* (Periscopi, 2019) i *On ets, món bonic* (Periscopi, 2021).

Ferran Ràfols Gesa (Barcelona, 1975) és traductor de l'anglès i del francès. Després d'estudis diversos sense relació amb la literatura va publicar un llibre de poemes i va descobrir tardanament la vocació traductora. Durant uns anys va compaginar la feina de traductor amb la de professor de matemàtiques, i des del 2008 s'hi dedica exclusivament. Ha traslladat al català autors com ara David Foster Wallace, Vladimir Nabokov, Thomas Pynchon, Siri Hustvedt, Toni Morrison, Joseph Conrad, F. Scott Fitzgerald, Patricia Highsmith, Susanna Clarke, Amélie Nothomb i Emmanuel Carrère.

De Sally Rooney se n'ha dit:

The Guardian – «El fenomen literari de la dècada.»

Zadie Smith – «M'encanta Sally Rooney. Té molts imitadors, però n'hi ha molt pocs que s'acostin al seu nivell, i encara menys crítics que entenguin què hi passa, realment, a les seves novel·les. Una intel·ligència excepcional.»

The Times – «Rooney ha estat considerada la veu de la seva generació (i probablement és així), però el seu talent va molt més enllà. El seu do per plasmar les persones amb tota la seva vanitat i les seves virtuts puntuals la col·loquen en la magnífica tradició d'esmolada observació social que es remunta fins a Jane Austen.»

Albert Forns, *Ara Llegim* – «Sally Rooney és especialment brillant recreant la intimitat entre els joves, tota aquesta constel·lació de carícies i sensacions, de converses i, esclar, d'uns silencis i sobreentesos que semblen de Harold Pinter.»

Begoña Gómez Urzaiz, *La Vanguardia* – «Rooney confirma totes les capacitats que ja va exhibir al seu debut. Un ull ben entrenat per veure les subtileeses socials, un enginy hàbil per al diàleg [...] i un respecte cap a la seva pròpia història i els seus personatges, que frenen qualsevol ambició que pugui tenir i té d'escriure epopeies amb simbolisme generacional.»

Irene Pujadas, *La Lectora* – «Té un estil concís i analític, intel·ligent, domina els diàlegs i sap fer parlar els seus personatges a través de gestos i accions.»

Marina Porras, *Catalunya Diari* – «Rooney és una escriptora interessant per ella mateixa però ho és més com a fenomen, perquè es troba al nucli dels problemes que marquen el nostre temps.»

Marta Grau, *Núvol* – «Rooney ensenya la poteta de les seves obsessions: les diferències de classe, les conseqüències del capitalisme en la salut mental i l'acceptació que ofereix "ser normal".»

The New York Times Book Review – «Les novel·les de Rooney tenen l'inusual poder de fer allò que sol fer la literatura realista: mostrar com pensen i actuen en privat els nostres coetanis, i permetre veure'ns reflectits en els seus dilemes. Hi ha molt pocs escriptors contemporanis que puguin aconseguir el que fa Rooney amb la seva escriptura i els seus personatges.»

El País – «Literatura en majúscules.»

The Washington Post – «L'habilitat de Rooney per submergir-se a fons en els detalls minuciosos de les emocions dels seus personatges i, alhora, mantenir la imatge desarrelada i desenfadada de l'era d'Instagram, reflecteix la preocupació actual per l'aparença per sobre de la vulnerabilitat. Aquí, joventut, amor i covardia s'entrellacen inevitablement, destil·lats en una novel·la que reclama ser llegida compulsivament, d'una tirada.»

Vogue – «Rooney ha inventat una sensibilitat que és només seva: alegre i aguda, lliure d'artificis però que desborda saviesa i intensitat.»

Sally Rooney

INTERMEZZO

Traducció de Ferran Ràfols Gesa

ANTÍPODA, 85

EDICIONS DEL PERISCOPI

Títol original: *Intermezzo*

© Sally Rooney, 2024

Primera edició: setembre del 2024

© de la traducció: Ferran Ràfols Gesa, 2024

Adaptació de la coberta de l'edició original per Tono Cristòfol / Periscopi

© de la coberta anglesa: Faber & Faber Limited

© d'aquesta edició: Edicions del Periscopi SLU, 2024

Publicat per Edicions del Periscopi SLU

info@periscopi.cat | *Web:* www.periscopi.cat

Facebook: www.facebook.com/Periscopi

Twitter/X: twitter.com/Ed_Periscopi

Instagram: @edicions_del_periscopi

Impressió: Romanyà Valls, Capellades

Imprès a Catalunya – *Printed in Catalonia*

Edició a càrrec d'Aniol Rafel, Andrea Rovira i Marta Rubirola

Maquetació: Octavi Gil Pujol

Correcció: Rudolf Ortega, Òscar Lozano i Núria Saurina Eudaldo

Disseny de la col·lecció i interiors: Tono Cristòfol

Aquest llibre s'ha imprès amb un paper offset cru de noranta grams i ha estat compaginat amb la tipografia Caslon Pro.

Dipòsit legal: B 13567-2024

ISBN: 978-84-19332-75-2

Tots els drets reservats. Queda rigorosament prohibida, sense l'autorització escrita dels titulars del copyright, sota les sancions establertes per la llei, la reproducció total o parcial d'aquesta obra per qualsevol mitjà o procediment, inclosos la reprografia i el tractament informàtic, i la distribució d'exemplars mitjançant el lloguer o préstec públics.

Amb el suport del Departament de Cultura.

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Però, ¿no notes la pena *ara*?
(«Però, ¿no jugues a escacs *ara*?»)

Ludwig WITTGENSTEIN,
Investigacions filosòfiques
(traducció de Josep M. Terricabras)

***PRIMERA
PART***

I

No semblava gaire just per al nano. El trajo aquell del funeral. Amb els bràquets a la boca, la incomoditat suprema de l'adolescent. En situacions així gairebé t'acabava sabent greu ser socialment brillant. Això li dona l'excusa, o en qualsevol cas, algú a qui mirar amb aire suplicant mentre fa les encaixades de rigor. Pobra animeta. Gairebé vint-i-tres anys, ja: Ivan el terrible. Realment costava de creure, el trajo que duia. Potser l'havia agafat a la botiga de segona mà d'alguna associació benèfica amb olor de resclosit, l'havia pagat en efectiu i se l'havia endut a casa en bicicleta, tot rebregat dins d'una bossa de plàstic reutilitzable. Sí, vist així sí que tenia sentit, era la manera d'alinear la lletjor resplendent del trajo i la personalitat del seu germà petit, deu anys més petit. Que no és que no tingui estil, a la seva manera. Una certa desimboltura en el seu desinterès absolut pel món material. Cervell i bellesa, com havia dit una vegada una tieta. Referint-se a tots dos. O potser el cervell era l'Ivan i la bellesa, en Peter. Gràcies, suposo. Ara travessa Watling Street cap al pis que no és un pis, la casa

que no és una casa, onze o potser ja dotze dies després del funeral, altre cop a la ciutat. Altre cop a la feina, tant si li agrada com si no. O en qualsevol cas altre cop a casa de la Naomi. I què durà posat ella quan li obri la porta. Quan arriba al pedrís d'entrada es treu el mòbil de la butxaca i se'l posa a la mà oberta, la tangibilitat freda de la pantalla que se li il·lumina als dits, tecleja. A la porta. Els vespres s'escurcen, ella deu haver tornat a anar a classe. No hi ha resposta però ha vist el missatge, i després la seqüència previsible, la successió de sons coneguda i a hores d'ara ja excitant quan ella li obre la porta després de pujar la vella escala que va del soterrani al vestíbul. Condicionament clàssic: com és que ha trigat tant a adonar-se'n? Sentit comú. No. Experiència quotidiana. Associació entre record i sentiment. La porta que s'obre.

Hola, Peter, diu ella.

Samarreta de punt de tirants, tallada per la panxa, collarret fi daurat. I pantalons negres de xandall tancats al turmell. No pas elàstics, no ho suporta. Descalça.

Que puc passar?, pregunta en Peter.

Escales avall cap a la seva habitació sense ningú dels altres. Llumenetes intermitents que es fan tènues, agulles contra la paret. Es treu les sabates, les deixa a l'entrada. Portàtil eixarrancat sobre el llit desfet. Fragància de perfum, suor i cànnabis. I en el seu aire barrejat totes les nostres compulsions. Cortines corregudes, com sempre.

On has estat?, li pregunta ella.

Ah. Em va sortir una cosa.

Ella primer el mira i després no, i fa un esbufec. Has fet unes vacances d'última hora, oi?, li pregunta.

Naomi, amor, li diu ell tot cordial. S'ha mort el meu pare.

Garratibada, ella es gira per mirar-se'l, dient: El teu...
I llavors calla. Hòstia, diu. Uf, hòstia, merda. Em sap greu,
Peter.

Et fa res si m'assec?

S'asseuen tots dos al matalàs.

Ostres, diu ella. I després: Estàs bé?

Sí, em penso que sí.

La Naomi es mira les plantes dels peus, encreuades al
matalàs. Ennegrides per aquella mena de porqueria que no
sembla mai ben bé bruta. En vols parlar?, li pregunta.

De fet no.

Com està el teu germà?

L'Ivan, diu ell. Saps que té la teva edat?

Sí, m'ho vas dir. Em vas dir que me'l volies presentar.
Està bé?

Ple d'amor, irresistiblement, en Peter somriu, i per evitar
l'espectacle de somriure amb un amor irresistible davant
mateix de la Naomi, s'acosta el canell als llavis i fa un som-
riure divertit. Ah, està... De fet no tinc ni idea de com està.
Què te n'havia explicat?

No ho sé, em vas dir que era tota una raresa o alguna
cosa així.

Sí, està totalment sonat. No és gens el teu tipus. Suposo
que és una mica autista, tot i que ara no es pot dir.

Sí que es pot, si realment ho és.

Bé, clínicament no ho és ni res d'això. Però és un geni
dels escacs, ja m'entens. En Peter s'estira el llit i es queda
mirant al sostre. No et fa res, oi?, afegeix. He d'anar a un
lloc d'aquí a una estona.

Fora de la seva línia de visió, la boca de la Naomi
respon: Va bé. Una pausa. Juga una mica amb la costura

interior dels pantalons de xandall. S'estira al costat d'en Peter, càlida, amb l'alè càlid, olor de cafè i d'alguna altra cosa. Els pits calents sota la samarreteta de punt. Que li va comprar ell, o potser la mateixa en un altre color. «Gris París.» Deixa que li toqui l'aixella humida amb la punta dels dits. Flaire d'un desodorant que recorda el guix i que tot just emmascara l'olor salada i més suculent de la transpiració. La Naomi gairebé no s'afaita gairebé mai enlloc tret de les cames, sota el genoll. En Peter un dia li va explicar que a la seva època les noies es feien la cera per posar-se biquini. Allò la va fer riure. Ella li va preguntar si la volia fer sentir malament o què. No gens, va dir ell. És només un canvi interessant en la cultura sexual. La Naomi sempre riu. Devien ser l'hòstia, els anys del Tigre Celta. I de fet a tu t'agrada. I és cert, li agrada. Hi ha alguna cosa sensual en aquella despreocupació. Peus freds. Plantes sempre negres de caminar mig despullada pel pis, fumant-se un porro, parlant amb el mans lliures. Ara la Naomi murmura amb veu suau: Em sap molt de greu. Ell li ha passat els dits sota la samarreta de punt. Ulls que es tanquen. Tot molt llangorós i ensonyat. La pell d'ella oculta sota les mans d'en Peter, amb aquella mica de borrarissol vellutat. Ell li pregunta què ha fet mentre ell ha sigut fora. No hi ha resposta. En Peter torna a obrir els ulls i es troba els d'ella.

Escolta, diu. Em sento estúpida explicant-ho. Però fa unes setmanes em va sortir un problema. M'havia de comprar uns llibres per a la universitat, ja saps. I necessitava diners. No té més importància.

En Peter assenteix lentament amb el cap. Ah, diu. D'acord. T'hauria pogut ajudar, si ho hagués sabut.

Sí, diu ella. Però vaja, tampoc és que em responguessis gaire els missatges. Torça la boca en un somriure dolorós. Em sap greu, afegeix. No sabia això del teu pare, esclar.

No t'hi amoïnis, diu ell. Jo no sabia que necessitaves diners. Esclar.

Es miren un moment més, incòmodes, irritables, culpables. I llavors ella es gira d'esquena. No passa res, diu. Ni tan sols vaig haver de fer res, eren fotos de fa mil anys. Ell es nota el cos cansat i feixuc, tanca els ulls. Un d'aquests que li fan comentaris a cada post, segurament. L'emoiconona del mico que es tapa els ulls. O un home casat i trist que té una targeta de crèdit extra sense que ho sàpiga la dona.

Quina merda això del teu pare, diu ella. Quan va ser el funeral?

La setmana passada. Fa dues setmanes.

Van anar-hi tots els teus amics?

En Peter fa una pausa. No tots, diu. Després d'una altra pausa: La Sylvia. I uns quants més.

Suposo que no volies que jo vingúés.

Ell es gira i li mira el perfil. Llavis carnosos entreoberts, escampall de pigues als pòmuls. Una arracadeta de botó li brilla a l'orella. La imatge viva de la joventut i la bellesa. En Peter es pregunta quant li devia pagar, el paio. No, diu. Suposo que no.

Ella somriu sense mirar-lo. Què et pensaves que faria?, diu. Que intentaria seduir el capellà o alguna cosa? No seria el primer cop que vaig a un funeral, saps.

Vaig pensar que la gent segurament em preguntaria qui ets. I què els havia de dir, que som amics?

Per què no?

No crec que s'ho creguéssim ningú.

Moltes gràcies, diu ella. Trobes que no tinc prou classe per ser amiga teva?

Trobo que no sembles prou gran.

Ara ella té la llengua entre les dents, somriu. Estàs malalt del cap, saps, diu.

Ja ho sé, però tu també.

La Naomi allarga els braços amb aire pensatiu i després es posa les dues mans al clatell. Que tens nòvia o alguna cosa?, pregunta.

Ell es queda un moment en silenci. I és que tampoc sembla que a ella li importi, i per què li hauria d'importar. Pensa a dir-li: En vaig tenir, una. Potser és el moment de parlar-n'hi, oi. Del funeral i de després. No perquè passés res. Només un sentiment, el record d'un sentiment, que de fet no era res. Al cotxe es va sentir murmurar com un idiota: No em deixis sol amb l'Ivan, sisplau. Era per això que ella s'havia quedat. Només per això. A dalt, a l'habitació de quan era petit, glatint com un adolescent contra el cos d'ella. Massa fosc per mirar-la als ulls, per sort. Van dormir l'un al costat de l'altra, res més. Res a explicar. Al matí ella es va llevar abans. A baix a la cuina amb l'Ivan, parlaven fluixet, en Peter els va sentir des del replà. Què s'havien de dir, aquells dos? Quina bona casella per al cavall, d5, oi? Perquè ella també ho devia fer. Seguir-li la veta. No hi pensis més.

Si en tingués, per què hauria de quedar amb tu?

Ella gira el cos per quedar-se'l mirant i es toca amb un dit la cadeneta fina que duu al coll. Perquè estàs malament del cap, recordes?, li diu.

I ell se'n recorda, sí, i mentre se'n recorda li toca la carona amb la mà, li deixa el palmell a la mandíbula. Potser ella se'n riu, també? Sí, esclar, però és només això. A l'estiu, a la

feita d'aniversari d'ella, en Peter va portar xampany i ella en va beure a morro amb els llavis pintats. A la cuina una amiga seva, la Janine, li va dir saps Peter em penso que li agrada. No és com els altres, en Peter ho sap. Amb un punt de repte que li va agradar quan la va conèixer. Al bar amb el vestidet platejat, cabells gairebé fins a la cintura, pírcing al nas centellejant sota els llums. Els amics d'ella li van ensenyar el web de la Naomi fent com si li preguntessin si allò era legal. Aneu a parir, va dir ella. No li expliqueu això. I just després va llançar-li una mirada a ell: intel·ligència animal. Només entre ells dos, en Peter ho sabia. No és com els altres. Homes que li envien amenaces delirants de violència sexual a la xarxa, puta de merda, et mataré, et degollaré. Ellariu i fa anar el polze per baixar per la safata d'entrada. Quin llefiscós, imagina't. No es rebaixa a deixar-se espantar. Si mai passés moriria amb una rialla, pensa en Peter. Una estupidesa, no haver-li respost els missatges. Alguns molt bonics. Culpa d'ell. Es pregunta quanta falta li fan els diners, i llavors se sent... com? Avergonyit o el que sigui. Com de costum. La Naomi s'estira panxa avall amb el cap entre els braços. Una coreografia familiar, que han assajat tant junts com amb altres, totes dues coses. Quins llavis els meus llavis. No hi ha ningú més, podia haver dit en Peter. Algú, però no. Ho sento. T'estimo. A ella. Totes dues. No et preocupis. No ho diguis. No, per l'amor de Déu. Déu ens mana que ens estimem universalment.

/